

У грі формується і збагачується досвід рухової діяльності дошкільника, оскільки, приймаючи певну роль, дитина свідомо намагається відтворити характерні для конкретного персонажа рухи. Моторний розвиток у грі готує дитину до свідомих фізичних вправ у шкільному віці [3].

Отже творчі ігри сприяють самовираженню дитини, індивідуалізованому відображенню нею дійсності, формуванню у її свідомості цілісної картини світу. Саме вони дають дошкільнику змогу активно впливати на події і явища, які становлять для нього інтерес і в яких він хоче брати участь.

Список використаної літератури

1. Воронова В. Я. Творческие игры дошкольников: Пособие для воспитателей детского сада. / В. Я. Воронова – Москва : Просвещение, 1981. – 80 с.
2. Ельконін Д. В. Психологія гри. / Д. В. Ельконін – Москва : Педагогика, 1978. – С. 156.
3. Клоцц Д. А. Детские игры. Их психологическое и педагогическое значение / Д. А. Клоцц // Пер. с итал. – Москва, 1909. – 266 с.
4. Концепція дошкільного виховання в Україні (проект). – Київ : Освіта, 1993. – 16 с.
5. Слюсаренко Н. В. Гра та її використання в процесі підготовки майбутніх учителів / Н. В. Слюсаренко // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Випуск 44. – Херсон : Видавництво ХДУ, 2007. – С. 298-305.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент І. Т. Лещенко.

НЕСТАНДАРТНІ УРОКИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗНАТЬ З МАТЕМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Д. Р. Здір

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Актуальними завданнями школи є підвищення якості знань, умінь і практичних навичок учнів. Якість знань – це співвідношення між цілями і результатами навчання, міра досягнення результату при тому, що цілі задані операційно і прогнозовані в зоні потенційного розвитку учня. Важливим завданням є також підвищення якості знань молодших школярів з математики, оскільки саме вивчення математики сприяє розвитку мислення, загальному розвитку учнів, формуванню умінь, навичок, необхідних у практичній діяльності. Одним із засобів підвищення якості знань молодших школярів з математики є нестандартні уроки.

За визначенням І. Подласова, нестандартний урок – це «імпровізоване навчальне заняття, що має нетрадиційну структуру» [1, с.3]. О. Антипова, В.Паламарчук, Д. Рум'янцева та ін., вважають що суть нестандартного уроку полягає в такому структуруванні змісту і форм, яке б викликало насамперед інтерес учнів і сприяло їхньому оптимальному розвитку й Л.Лухтай називає нестандартним такий урок, який не вкладається (повністю або частково) в межі вироблені дидактикою, на якому вчитель не дотримується чітких етапів навчального процесу, методів, традиційних видів роботи. Е. Печерська бачить головну особливість нестандартного уроку у викладанні певного матеріалу у формі, пов'язаній з численними асоціаціями, різними емоціями, що допомагає створити позитивну мотивацію навчальної діяльності.

М. Вашуленко виділяє істотні ознаки нестандартного уроку:

1) гнучкість структурної побудови: розпізнавальною ознакою нестандартного уроку є його гнучка структурна організація.

2) зміна усталених функцій учителя й учнів: на нетрадиційних уроках учні є активними суб'єктами навчально-пізнавальної діяльності.

3) активне застосування групових форм роботи: уроки на зразок ділової чи рольової гри, уроки-змагання передбачають розподіл учнів на невеликі групи, кожна з яких виконує окреме завдання.

4)максимальна реалізація міжпредметних зв'язків: інтегровані, міжпредметні уроки дають можливість формувати цілісне уявлення про проблему, яка вивчається [1, с.5].

Форми нестандартних уроків, які застосовуються в сучасній початковій школі, можна згрупувати наступним чином:

Бінарні уроки;інтегровані уроки;уроки-дискусії (урок-діалог, урок- диспут,урок-засідання, урок-круглий стіл, урок-конгрес, урок-практикум, урок- прес-конференція, урок-семінар, урок-суд, урок-телеміст);уроки-дослідження (урок-знайомство, урок «Що? Де? Коли?»); уроки-змагання (урок-брейнг-ринг, урок-вікторина, урок-КВК-конкурс веселих та кмітливих, урок-конкурс, урок- турнір); уроки-мандрівки урок-екскурсія, урок-подорож); урок-казка, урок- ранок, урок-фестиваль) та багато інших [1, с.7].

Серед них для проведення навчальних занять з математики використовують такі: урок-казка, урок-подорож, урок-аукціон, урок-змагання, урок-КВК урок-ярмарок,урок-гра, інтегрований урок [2, с. 30].

Розглянемо детальніше деякі з них.

Урок-ярмарок. Значного поширення серед сучасних нестандартних уроків набули уроки-ярмарки. Проведення ярмарок-це традиція нашого народу. На ярмарках купували необхідні речі, предмети вжитку, їжу, продавали те, що було в достатку. А також просто зустрічалися, ділилися новинами, знайомились та весело відпочивали. Під час проведення каліграфічної хвилинки можна запропонувати учням прописати відомі їм копійки (або гривні), розмістивши їх в порядку зростання (спадання). На етапі усної лічби можна запропонувати учням гру-змагання “Хто швидше купить півня”. Для цього необхідно до початку уроку на дошці записати три стовпчика прикладів (по кількості рядів в класі). А зверху над ними прикріпити півника[1, с. 16].

Урок – казка. Проведення уроків – казок доцільно розпочати з першого класу. Але й в наступних класах діти охоче стають учасниками казки. Для таких уроків найдоцільніше використовувати казки з повторюваним, циклічним сюжетом: „Рукавичка”, „Колобок”, „Ріпка”, в яких з’являються все нові персонажі зі своїми завданнями. Характерною особливістю уроків-казок є використання великої кількості наочності. Це й казкові герої, їхні завдання і ін. Отже, такий урок вимагає від вчителя ретельної підготовки, прояву творчості.

Урок-казка може включати в себе і окремі казки-задачі і задачі, що використовуються при вивченні нового матеріалу [2, с. 31].

Урок-подорож. Ще одним видом нестандартних уроків є урок-подорож.

Дітям надзвичайно подобається подорожувати. Адже подорож – це цікава гра. На уроках математики можна подорожувати разом з казковими героями та персонажами мультфільмів. Наприклад, з Незнайком, Мальвіною, Вінні-Пухом, Русалочкою та іншими. Можна побувати в країні математики, в Лісовій школі, на планеті Загадковій, відвідати порт Всезнаюк, бухту Кмітливих, зірку Чомучок.Під час подорожі діти краще сприймають пояснення вчителя, їх активність зростає. Вони вивчають нові математичні терміни, запам’ятовують прийоми обчислень. Захоплені мандрівкою діти легше засвоюють програмовий матеріал, набувають нових знань, умінь і навичок, а процес навчання стає не лише цікавим, а навіть захоплюючим. Урок минає дуже швидко і знову хочеться опинитися в математичному лісі чи на острові

„Математичний”. У дітей створюється робочий настрій, легше долаються труднощі, знімається втома, напруга і підтримується увага протягом уроку. Особливості уроків-подорожей: наявність плану подорожі, транспорту для подорожі, продаж квитків, станції-зупинки. Всі ці етапи уроку повинні бути наповнені математичним змістом [1, с. 14].

Цікавою формою під час проведення нестандартних уроків є теле- і радіопередачі, що відтворюють відомі популярні телевізійні програми. Такі уроки сприяють формуванню в учнів умінь аналізувати й узагальнювати матеріал [1, с. 15].

Урок - вікторина. Термін "вікторина" визначається, як гра, що являє собою ряд питань із різних галузей людської діяльності, які потребують відповідей в усній чи письмовій формі. Оскільки вікторина – це різновид гри, то діти залюбки стають її учасниками. Урок-вікторина має характер змагання, що також повинно впливати на побудову запитань. Для активнішого змагання запитання вікторини слід формувати чітко, конкретно, без зайвих слів. Такий урок слід використовувати, як підсумок до певного розділу [2, с. 30].

Урок типу КВК. Це своєрідна гра-змагання команд веселих та кмітливих, що розгортається на уроці. Безперечно, що урок, повний емоцій, на довгий час збережеться у пам'яті учнів. До того ж, він сприяє засвоєнню знань, розвиває активність, спостережливість, дотепність. Перш за все треба організувати, як мінімум дві команди, які братимуть участь у КВК. Команди повинні знайти собі цікаві назви та обрати капітанів. Важливим моментом уроку – КВК є наявність журі, яке оцінюватиме гру команд. Склад журі може бути різноманітним, включаючи вчителя-класовода, старшокласників, а також запрошених представників адміністрації школи, батьків. Тему варто вибирати таку, що її учні добре засвоїли на попередніх уроках. Іноді темою уроку - КВК може бути частина будь-якого розділу [1, с. 11].

Отже, нестандартні уроки сприяють підвищенню якості знань учнів, розвитку пізнавального інтересу, завдяки своїй гнучкій структурі, що забезпечує особистісно-орієнтований підхід у навчанні.

Список використаних джерел:

1. Андреева В.М. Нестандартні форми уроків – Київ – 2005 – 48 с
2. Матринова Г. Застосування нестандартних уроків при навчанні математики / Г. Мартинова // Математика. – 2001. – № 25. – С. 30 – 32.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент Т. С. Зорочкіна

ЗНАЧЕННЯ КАЗКОТЕРАПІЇ У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБМИ

М. В. Кравченко

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Сучасна школа покликана виховати особистість, яка прагне до постійного саморозвитку, самовдосконалення, реалізації власного потенціалу. Проте, як показують результати досліджень, будь-які освітні реформи не будуть дієвими, допоки діти не будуть здоровими, розвиненими, не оберуть свідомо здоровий спосіб життя. Дотримання та реалізація прав кожної дитини народитися здоровою, вижити і скористатися умовами для всебічного розвитку, бути надійно захищеною певною мірою ускладнюється, оскільки ці гарантії мають певний декларативний і риторичний